

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Danou Černou ve věci

žalobce: X, IČ: X
sídlem X
zastoupený advokátem JUDr. Martinem Richterem, Ph.D.
sídlem Seifertova 2919/12, 130 00 Praha 3

proti

žalovanému: Ministerstvo spravedlnosti
sídlem Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí ministra spravedlnosti ze dne 22. 10. 2024, č. j. MSP-31/2024-ODKA-ROZ/5

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí ministra spravedlnosti ze dne 22. 10. 2024, č. j. MSP-31/2024-ODKA-ROZ/5 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým byl podle § 152 odst. 6 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítnut rozklad žalobce podaný proti rozhodnutí Ministerstva spravedlnosti (dále jen „žalovaný“, kterým je obecně označován též ministr spravedlnosti, nemá-li rozlišení význam pro kontext odůvodnění) ze dne 29. 2. 2024, č. j. MSP-56/2022-OINS-SRZT/25 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

2. Prvostupňovým rozhodnutím žalovaný rozhodl o vině žalobce ze spáchání přestupku podle § 25a odst. 1 písm. a) zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění účinném do 31. 12. 2020 (dále jen „zákon o znalcích a tlumočnících“), kterého se žalobce dopustil tím, že:

dne 30. 1. 2020 vypracoval znalecký posudek č. 5719-009/20, v němž porovnávací metodou určil cenu obvyklou rodinného domu č. p. 887 a pozemků p. č. 602/3, p. č. 602/4, p. č. 603/1, p. č. 603/3 a p. č. 604/2, nacházející se v obci Hořovice, k. ú. Velká Víska, okres Beroun, přitom:

- nabídkové ceny zahrnuté do porovnávacích souborů neupravil dle jejich odlišností, ačkoli se jednalo o ceny za prodej nemovitostí, které byly co do velikosti a technického stavu od oceňované nemovitosti odlišné, tudíž porovnával nemovitosti nesrovnatelné co do velikosti a technického stavu,
- nabídkové ceny za prodej rodinných domů zahrnuté do porovnávacího souboru 1 (rodinné domy) snížil v rozmezí 10–20 %, aniž by v posudku uvedl konkrétní hodnotu, k níž po snížení došel, či konkrétní procento snížení ve vztahu ke každé z nemovitostí, takže jím vytvořená data jsou nepřezkoumatelná,
- na základě porovnávacího souboru 1 (rodinné domy) stanovil bez výpočtu či vysvětlení cenu v čase a místě obvyklou v rozmezí 4 000 000 až 5 000 000 Kč, aniž by bylo zřejmé, jak se tato cena vztahuje ke srovnávacímu vzorku a jak k této částce žalobce došel, takže určení ceny je nepřezkoumatelné,
- na základě porovnávacího souboru 2 (bytové jednotky) stanovil bez výpočtu či vysvětlení cenu v čase a místě obvyklou v rozmezí 4 000 000 až 5 000 000 Kč, aniž by bylo zřejmé, jak se tato cena vztahuje ke srovnávacímu vzorku a jak k této částce žalobce došel, a dále pak tuto cenu snížil za použití koeficientu 0,9 na částku 4 500 000 Kč, aniž by odůvodnil výši a důvod použití tohoto koeficientu, takže určení ceny je nepřezkoumatelné,

tedy v rozporu s § 8 zákona o znalcích a tlumočnících nevykonal znaleckou činnost řádně, čímž spáchal přestupek podle § 25a odst. 1 písm. a) téhož zákona, a za to mu byla uložena pokuta ve výši 35 000 Kč a povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1000 Kč.

II. Obsah žaloby

3. V prvním žalobním bodě žalobce poukázal na revizní znalecký posudek č. 041007/2024 Ing. X (dále jen „revizní znalecký posudek“), podle něhož jsou žalobcovy postupy ve znaleckém posudku přezkoumatelné a v souladu se standardy znalectví v oboru ekonomika, ceny a odhady, se specializací oceňování nemovitostí, platnými ke dni 30. 1. 2020. Žalovaný však revizní znalecký posudek nezohlednil a setrval čistě na subjektivním názoru úředníků, čímž rozhodl v rozporu s obsahem správního spisu. Účelem předložení revizního znaleckého posudku nebylo odstranění pochybení či napravení nesprávného postupu, když žádné takové vady nebyly.
4. Již v podaném rozkladu se žalobce podrobně vyjadřoval k nemožnosti prvostupňového orgánu zkoumat věcný obsah posudku včetně učinění závěru o nepřezkoumatelnosti. Podle žalobcem citované odborné literatury by přezkum věcné správnosti neměl orgán dohledu provádět jakožto superrevizní znalecká instituce, kdy přinejmenším nemá stejné odborné

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

znalosti jako sám znalec. Přezkum správnosti odpovědí na zadaný znalecký úkol je možný jen cestou revizního znaleckého posudku, neboť ani poradní sbor nemůže provádět revizní znalecké posouzení. Prvostupňový orgán nedisponoval revizním znaleckým posudkem a žalovaný si ani neopatřil stanovisko poradního sboru, jež by poskytovalo alespoň nějaký odborný základ pro napadené rozhodnutí, k čemuž žalobce citoval rozsudek Městského soudu v Praze, č. j. 3 A 64/2022-72.

5. V rámci druhého žalobního bodu žalobce namítal nepřiměřenost uložené pokuty, a to vzhledem k délce řízení a k časovému odstupu od údajného spáchání přestupku. Řízení o přestupku bylo zahájeno dne 4. 1. 2023, tj. těsně před koncem tříleté promlčecí lhůty. Napadené rozhodnutí bylo vydáno cca tři měsíce před koncem pětileté promlčecí lhůty. Ačkoli se žalobce nedopustil žádného přestupku, případná společenská škodlivost skutku by s ohledem na téměř uplynulou promlčecí dobu byla výrazně snížena. Žalobce se jinak nedopustil žádných dalších přestupků, znaleckou činnost vykonává řádně a nejsou s ním vedena žádná jiná přestupková řízení. Pro případ zamítnutí žaloby navrhnul, aby soud rozhodl, že se od uložení trestu upouští.
6. V rámci třetího žalobního bodu žalobce napadl nenařízení ústního jednání, jehož se domáhal ve vyjádření k podkladům pro rozhodnutí. Chtěl totiž být vyslechnut, a tak mít možnost se vyjádřit ke znaleckému posudku. Je-li správním orgánem přezkoumávána řádnost výkonu znalecké činnosti, nelze tak učinit bez vyslechnutí znalce, jemuž je tak dána možnost prokázat, že postupoval s odbornou péčí a že je znalecký posudek v souladu s obecně uznávanými standardy a postupy daného oboru a odvětví. Žalobce nevidí žádný důvod, aby se postupovalo jinak, než je tomu v civilním či trestním řízení, kde je pravidlem, že se provádění znaleckým posudkem děje primárně ústní formou, tj. výslechem znalce při ústním jednání.
7. Žalobce závěrem navrhl, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla žalovanému vrácena k dalšímu řízení a aby žalobci bylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení.

III. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

8. Žalovaný k prvnímu žalobnímu bodu uvedl, že již v prvostupňovém rozhodnutí nebyly hodnoceny znalecké závěry žalobce ve smyslu jejich správnosti, nýbrž se posuzoval chybný postup, kterým žalobce dospěl k závěrům znaleckého posudku a kterým porušil zásady znaleckého zkoumání. Podle odborné literatury citované v napadeném rozhodnutí posouzení přezkoumatelnosti znaleckého posudku není svěřeno pouze odborníkům (jinému znalci), znalecký posudek by měl být srozumitelný i laikům, pro které je určený.
9. Předložení revizního znaleckého posudku, v němž se znalkyně zabývá otázkami, které jsou předmětem správního řízení vedeného se žalobcem, nemůže ovlivnit závěr žalovaného ve věci pochybení žalobce. Právní posouzení jednání žalobce může provést pouze příslušný správní orgán, jemuž zákon svěřuje výkon dohledu nad znaleckou činností. Revizní znalecký posudek nemůže samotnou svou existencí prokázat přezkoumatelnost znaleckého posudku, neboť nemá vliv na vytýkaná pochybení.
10. Pokud jde o námitku nenařízení ústního jednání, žalovaný v napadeném rozhodnutí odkázal na rozhodnutí o rozkladu proti usnesení o zamítnutí žádosti žalobce o nařízení ústního jednání, v němž popsal rozdíl mezi hodnocením znaleckého posudku soudem v soudním řízení a posuzováním řádnosti znalecké činnosti v rámci dohledové činnosti.

Žalovaný dále zdůraznil, že celou řadu práv, kterou žalobci přiznává správní řád, mohl žalobce uplatnit nezávisle na tom, zda bylo ve věci nařízeno ústní jednání.

11. Co se týče výše uložené pokuty, v prvostupňovém rozhodnutí byla konstatována závažnost spáchaného přestupku i s ohledem na význam porušeného zákonem chráněného zájmu na řádném výkonu znalecké činnosti. Žalovaný popsal, jaké skutečnosti při úvahách o výši trestu vzal v úvahu. Výši uložené pokuty považuje žalovaný s ohledem na povahu podnikatelské činnosti žalobce za přiměřenou tak, aby byla způsobilá plnit vůči žalobci preventivní i represivní funkci. Žalobce nijak nedoložil výši svých příjmů z podnikatelské činnosti.
12. Žalovaný shrnul, že byly shromážděny veškeré nutné podklady k vydání prvostupňového i napadeného rozhodnutí, tato jsou přezkoumatelná a v souladu se zákonem. Postup žalovaného, který jejich vydání předcházel, nevykazuje žádné vady, které by způsobovaly jejich nezákonnost. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné.
13. Žalobce v replice k vyjádření žalovaného uvedl, že v posuzované věci jde o to, zda zákon č. 254/2019 Sb., o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech skutečně zavedl pravomoc Ministerstva spravedlnosti v rámci dohledu nad znaleckou činností neomezeně přezkoumávat znalecké posudky v jakémkoliv oboru, aniž by proto jeho pracovníci měli jakékoliv odborné předpoklady. A to dokonce v situaci, kdy opačný závěr plyne z revizního znaleckého posudku založeného ve spisu. Žalobce zopakoval, že přezkum správnosti odborných závěrů znalce je možný pouze cestou revizního znaleckého posudku. V tomto ohledu nepostačuje stanovisko poradního sboru a tím spíše ani laický názor ministerských úředníků. Žalovaný se nezabýval tím, zda některým pasážím znaleckého posudku nerozumí proto, že je posudek právně vadný, nebo proto, že žalovaný nemá dostatečné znalosti v oboru oceňování. Znalecký posudek je „ústním“ důkazem, aby jej znalec během svého výsledku mohl laikům vysvětlit. Žalobce varoval před situací, kdy by v případě, že laik nebude rozumět postupům a závěrům znalce, žalovaný svévolně rozhodoval o přestupku. Ve spise byl navíc založen přímý důkaz o přezkoumatelnosti znaleckého posudku a správnosti jeho odborných závěrů. Žalobce uvedl, že žalovaný posoudil (ne)soulad znaleckého posudku s obecně uznávanými postupy a standardy daného oboru a odvětví, aniž by tyto standardy byly součástí správního spisu. Navíc tyto standardy znají jen experti. Žalobce poukazoval na analogické situace v daňovém právu, kde k posouzení složitých technických otázek, k nimž jsou potřeba odborné znalosti, je nutné ustanovit znalce, poněvadž nepostačuje logický úsudek ani běžná zkušenost pracovníka správce daně. Důkazem přezkoumatelnosti a plného souladu s odbornými standardy je přitom revizní znalecký posudek.
14. Žalovaný v reakci na repliku žalobce zdůraznil, že žalobci nevytýkal věcnou nesprávnost závěrů znaleckého posudku, ale chybný postup, kterým žalobce k závěrům znaleckého posudku dospěl a kterým porušil zásady znaleckého zkoumání. Žalovaný odkazoval na odůvodnění prvostupňového i žalobou napadeného rozhodnutí, kde byla pochybení žalobce konkrétně popsána. Revizní znalecký posudek nemůže prokázat přezkoumatelnost znaleckého posudku. Žalovaný především posuzoval, zda žalobce vykonal znaleckou činnost řádně podle § 8 zákona o znalcích a tlumočnících. Ve zbytku odkázal na své vyjádření k žalobě.

IV. Obsah správního spisu

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

15. Ze spisového materiálu vyplývá, že policejní orgán Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, územní odbor Beroun, oddělení hospodářské kriminality, pod č. j. KRPS-86916-66/TČ-2021-010281-KR, dne 18. 8. 2021 postoupil žalovanému oznámení o podezření ze spáchání přestupku, kterého se měl žalobce dopustit při zpracování posudku č. 5719-009/20 ze dne 30. 1. 2020. Po provedeném šetření policejní orgán dospěl k závěru, že žalobce nespáchal zločin křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku podle § 346 odst. 1, odst. 4 písm. b) trestního zákoníku ani jiný trestný čin, protože byla trestní věc podle § 159a odst. 1 trestního řádu odložena. Policejní orgán upozornil, že nemovitosti zahrnující rodinný dům č. p. 887 a pozemky p. č. 602/3, p. č. 602/4, p. č. 603/1, p. č. 603/3 a p. č. 604/2, nacházející se v obci Hořovice, k. ú. Velká Víska, okres Beroun, byly dne 1. 3. 2021 nabízeny k prodeji za částku 12 990 000 Kč, ačkoli podle znaleckého posudku činila jejich cena 4 500 000 Kč. Podle policejního orgánu, postupoval-li žalobce při zpracování svého znaleckého posudku v rozporu se zákonem o znalcích a tlumočnících, je na místě při uplatnění zásady subsidiarity trestní represe, aby toto jednání posoudil příslušný správní orgán.
16. Přílohou oznámení o přestupku byla kopie znaleckého posudku č. 5719-009/20 vyhotoveného žalobcem dne 30. 1. 2020 (dále jen „znalecký posudek“). Posudek má 17 stran a přílohy, přičemž žalobce nejprve popsal charakteristiku města Hořovice a samotných nemovitostí. Poté přistoupil k výkladu metod oceňování a k analýze obvyklé ceny, načež porovnávací metodou dospěl k obvyklé ceně 4 500 000 Kč. Zatímco při komparaci porovnáním cen objektů by cena činila 4 až 5 mil. Kč, u komparace součtem cen jednotek se jedná právě o 4 500 000 Kč.
17. Žalovaný jako prvostupňový orgán vydal dne 4. 1. 2023 pod č. j. MSP-56/2022-OINS-SRZT/3 příkaz, kterým žalobce shledal vinným ze spáchání přestupku dle § 25a odst. 1 písm. a) zákona o znalcích a tlumočnících, jelikož při vypracování znaleckého posudku č. 5719-009/20 ze dne 30. 1. 2020 cenu obvyklou určil na základě dvou porovnávacích souborů obsahujících nabídkové ceny za prodej rodinných domů (soubor 1) a bytových jednotek (soubor 2), aniž by v posudku uvedl, z jakého zdroje údaje o použitých nabídkových cenách získal, takže jím použitá data jsou nepřezkoumatelná. Dále žalobce nabídkové ceny zahrnuté do porovnávacích souborů neupravil koeficienty odlišnosti, ačkoli se jednalo o ceny za prodej nemovitostí co do velikosti a technického stavu od oceňované nemovitosti odlišných, tudíž porovnával nemovitosti nesrovnatelné co do velikosti a technického stavu. Žalobce také nabídkové ceny za prodej rodinných domů zahrnuté do porovnávacího souboru 1 snížil v rozmezí 10–20 %, aniž by v posudku uvedl konkrétní hodnotu, k níž po snížení došel, či konkrétní procento snížení ve vztahu ke každé z nemovitostí, takže jím vytvořená data jsou nepřezkoumatelná. Rovněž na základě srovnávacího vzorku 1 stanovil bez výpočtu či vysvětlení cenu v čase a místě obvyklou v rozmezí 4 000 000 až 5 000 000 Kč, aniž by bylo zřejmé, jak se tato cena vztahuje ke srovnávacímu vzorku a jak k ní došel, současně na základě srovnávacího vzorku 2 stanovil bez výpočtu či vysvětlení cenu v čase a místě obvyklou v rozmezí 5 000 000 Kč, aniž by bylo zřejmé, jak se tato cena vztahuje ke srovnávacímu vzorku, a jak k ní došel, a dále tuto cenu snížil za použití koeficientu 0,9 na 4 500 000 Kč, aniž by odůvodnil výši a důvod použití tohoto koeficientu. Žalobci byla uložena pokuta ve výši 53 000 Kč splatná ve lhůtě do 30 dnů od právní moci rozhodnutí. Žalobce podal dne 4. 1. 2023 proti příkazu odpor.
18. Dne 21. 6. 2023 byly žalobci doručeny vyrozumění účastníka řízení a výzva k vyjádření, č. j. MSP-56/2022-OINS-SRZT/8, podle nichž byly shromážděny podklady pro

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

rozhodnutí a byla mu poskytnuta lhůta 10 dnů k vyjádření se k podkladům rozhodnutí. V písemném vyjádření doručeném žalovanému dne 11. 8. 2023 žalobce uvedl tvrzení k dílčím skutkům spočívajícím v neuvedení zdroje použitých nabídkových cen, nezohlednění odlišné velikosti a technického stavu srovnávaných nemovitostí, uvedení rozpětí korekce nabídkových cen namísto konkrétního procenta, neuvedení souvislosti mezi rozpětím obvyklé ceny a srovnávacím vzorkem, uvedení ceny obvyklé bez vztahu ke srovnávacímu vzorku a neodůvodnění použití koeficientu 0,9. Dále pojednal o rozporu příkazu se zákazem retroaktivity a o vyjádření Ing. X.

19. Usnesením žalovaného ze dne 17. 8. 2023, č. j. MSP-56/2022-OINS-SRZT/17, byla zamítnuta žalobcova žádost o nařízení ústního jednání. Jak se uvádí v odůvodnění, žalobce se v přípisu vyjádřil ke každému z dílčích skutků zmíněných v příkaze ze dne 4. 1. 2023. Je zastoupen advokátem a žádost o nařízení ústního jednání blíže neodůvodnil, pročez žalovaný shrnul, že nařízení jednání není nezbytné k uplatnění žalobcových práv.
20. Rozhodnutím ministra spravedlnosti ze dne 24. 1. 2024, č. j. MSP-83/2023-ODKA-ROZ/3, byl podle § 152 odst. 6 písm. b) správního řádu zamítnut rozklad žalobce proti usnesení žalovaného ze dne 17. 8. 2023, č. j. MSP-56/2022-OINS-SRZT/17. Dle odůvodnění nelze připustit názor žalobce, že znalecký posudek má být proveden ústně i v řízení před správním orgánem. Orgán I. stupně posuzuje soulad znalecké činnosti se zákonem ve smyslu řádnosti výkonu této činnosti, přičemž k takovému posouzení řádného vypracování znaleckého posudku není třeba nařízení ústního jednání a výsledků znalce. Žalobce požívá práv podle § 36 odst. 2, § 38 odst. 1 a § 36 odst. 3 správního řádu, která může uplatnit nezávisle na tom, zda bylo ve věci nařízeno ústní jednání.
21. Dne 29. 2. 2024 bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí, kterým bylo rozhodnuto o tom, že žalobce je vinen ze spáchání přestupku specifikovaného v úvodní části tohoto rozsudku. Dle odůvodnění žalovaný vyšel při rozhodování ze znaleckého posudku, kdy vzal za prokázané, že žalobce vytvořil porovnávací soubor, do kterého zahrnul nabídkové ceny za nemovitosti (vzorky) s užitnou plochou v rozpětí od 110 m² do 336 m², plochu pozemku v rozpětí od 160 m² do 1136 m² a stavebně technický stav, který označil jako velmi dobrý, dobrý a před rekonstrukcí (porovnávací soubor 1). Žalobce nabídkové ceny zahrnuté do porovnávacího souboru 1 neupravil koeficienty odlišnosti a nabídkové ceny zahrnuté do porovnávacího souboru 1 snížil v rozmezí 10–20 %, avšak neuvedl konkrétní hodnotu, k níž po snížení došel, či konkrétní procento snížení ve vztahu ke každé z nemovitostí. Ze srovnávacího vzorku 1 určil cenu v čase a místě obvyklou v rozmezí 4 000 000 až 5 000 000 Kč, aniž by uvedl výpočet či postup. Vytvořil porovnávací soubor, do kterého zahrnul nabídkové ceny za bytové jednotky (vzorky), které měly podlahovou plochu v rozmezí od 56 m² do 90 m² a stavebně technický stav, který označil jako velmi dobrý, dobrý, novostavba (porovnávací soubor 2). Žalobce nabídkové ceny zahrnuté do porovnávacího souboru 2 neupravil koeficienty odlišnosti a ze vzorku 2 určil cenu v čase a místě obvyklou v rozmezí 4 000 000 až 5 000 000 Kč, aniž by uvedl výpočet či postup. Takto určenou cenu snížil koeficientem 0,9 na částku 4 500 000 Kč bez vysvětlení důvodu snížení. Podle žalovaného pouze nebylo prokázáno, že žalobce spáchal jednání spočívající v tom, že cenu obvyklou určil na základě dvou porovnávacích souborů obsahujících nabídkové ceny za prodej rodinných domů (soubor 1) a bytových jednotek (soubor 2), aniž by v posudku uvedl, z jakého zdroje údaje o použitých nabídkových cenách získal, takže jím použitá data jsou nepřezkoumatelná. Žalobce při vypracování znaleckého posudku nevykonával znaleckou činnost řádně, čímž porušil § 8 zákona o znalcích a tlumočnících a naplnil

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

formální znaky přestupku podle § 25a odst. 1 písm. a) téhož zákona. Jednání žalobce ohrozilo společenský zájem na řádném výkonu znalecké činnosti způsobem nikoli bagatelním, zároveň nebyly zjištěny žádné okolnosti vylučující škodlivost činu. Skutečnost zvyšující závažnost přestupku spatřuje žalovaný v tom, že žalobce porušil povinnost vykonávat znaleckou činnost řádně zásadním způsobem, neboť podaný posudek vykazuje vícero chyb, kdy každá by sama o sobě naplnila znaky přestupku podle § 25a odst. 1 písm. a) zákona o znalcích a tlumočnících. Žalovaný nemá informace o tom, jaké skutečné příjmy žalobce získal výkonem znalecké činnosti, proto jeho příjmy ze znalecké činnosti odhadl.

22. Dne 19. 3. 2024 podal žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí rozklad, v němž namítl, že jestliže žalovaný žalobce nevyslechl a neumožnil mu vyjádřit se k znaleckému posudku, zatížil řízení zásadní vadou. Správní orgán nemá podle žalobce odborné znalosti na to, aby mohl zkoumat věcnou správnost znaleckého posudku a označovat závěry znaleckého posudku za nepřezkoumatelné. Správní orgán smí vyslovit nepřezkoumatelnost závěru znaleckého posudku pouze tehdy, disponuje-li revizním znaleckým posudkem, neboť jen jiný znalec z téhož oboru je oprávněn vyslovit závěr o nepřezkoumatelnosti. Dále se žalobce vyjadřoval ke konkrétním dílčím skutkům kladeným mu za vinu.
23. V rozkladovém řízení žalobce doložil revizní znalecký posudek č. 041007/2024 zpracovaný Ing. X dne 24. 6. 2024. Znalce se v revizním posudku zabývala otázkami, zda posudek žalobce porovnával nemovitosti srovnatelné co do velikosti a technického stavu, zda bylo v souladu se standardy oboru, když žalobce prodej rodinných domů do porovnávacího vzorku č. 1 snížil v rozpětí 10 – 20 %, zda je zřejmé, jak se obvyklá cena stanovená na základě výpočtu porovnávacího souboru 1 a 2 vztahuje ke srovnávacímu vzorku, zda je zřejmý důvod užití koeficientu 0,9 a jestli je posudek zpracován v souladu se standardy oboru. U všech otázek znalce dospěla k závěru, že postup žalobce byl v souladu se standardy znalectví v oboru ekonomika, ceny a odhady, se specializací oceňování nemovitostí, platnými ke dni 30. 1. 2020. Obvyklou cenu nemovitostí znalce určila v částce 4 860 000 Kč.
24. Podaný rozklad ministr spravedlnosti zamítl. K námitce nenařízení ústního jednání odkázal na rozhodnutí o rozkladu proti usnesení, kterým byla zamítnuta žalobcova žádost o nařízení ústního jednání. Podle důvodové zprávy k § 80 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), právo obviněného vyjádřit se k obvinění a podkladům řízení nezakládá právo ústně se vyjádřit v rámci jednání před rozhodujícím orgánem. Co se týče námitky nedostatku odborných znalostí orgánu I. stupně, ministr citoval závěr z odborné literatury, podle něhož přezkoumatelnost posudku představuje možnost uživatelů zkontrolovat posudek včetně kontroly vstupních podkladů, ať z hlediska úplnosti či pravdivosti. Tvzení žalobce, že se pravomoc prvostupňového orgánu vztahuje jen na přezkum splnění formálních náležitostí posudku, nenalézá oporu v zákoně ani v odborné literatuře. Orgán I. stupně žalobci nevytknul věcnou nesprávnost, ale chybnou aplikaci porovnávací metody. Posouzení přezkoumatelnosti znaleckého posudku není svěřeno pouze odborníkům (jinému znalci), posudek by měl být srozumitelný i laikům, neboť pro ně je určený. Žalobcův posudek není úplný, transparentní a přezkoumatelný, přičemž nebyly hodnoceny odborné závěry žalobce, ale naplnění základních požadavků na obsah posudku. Posoudit, zda se žalobce dopustil pochybení, kterým naplnil skutkovou podstatu § 25a odst. 1 písm. a) zákona o znalcích a tlumočnících, je oprávněn pouze prvostupňový orgán. Jedná se o právní posouzení, které provádí výhradně příslušný správní orgán jako orgán

dohledu nad výkonem znalecké činnosti. Revizní znalecký posudek nemůže prokázat přezkoumatelnost znaleckého posudku, neboť jeho prostřednictvím nemůže dojít k odstranění vytýkaných pochybení či k nápravě nesprávného postupu žalobce.

V. Jednání soudu a právní hodnocení věci soudem

25. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; dále jen „s. ř. s.“). Při přezkoumávání vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
26. Při jednání u Městského soudu v Praze dne 20. 4. 2026 žalobce a jeho právní zástupce argumentovali shodně jako v podané žalobě. Žalobce poukázal na svou profesní historii, v této souvislosti uvedl, že znaleckou činnost vykonává více než 30 let a za tuto dobu zpracoval na 6 700 posudků, a to v naprosté většině pro orgány veřejné moci (soudy, policii, ministerstva a jiné státní úřady) s tím, že se mnohdy jednalo o velmi sofistikované případy. Posudky vždy zpracovával s maximálním akcentem na správnost, pravdivost, přezkoumatelnost a úplnost. Za celou dobu výkonu znalecké činnosti mu nikdy nebylo nic vytýkáno, nikdy nebyl trestně stíhán. V projednávaném případě byl zadavatelem posudku insolvenční správce, při zpracování posudku postupoval s pečlivostí a kladl důraz na maximální objektivitu. Posudek je dle jeho názoru úplný, pravdivý a přezkoumatelný, avšak jeho argumentace jako odborníka pro oceňování majetku se nepotkala s odborníkem ve věci práva. To prokazuje i v řízení předložený revizní znalecký posudek, který potvrzuje, že při vypracování posudku bylo postupováno v souladu se znaleckými standardy a revizní znalkyně dospěla ke stejné hodnotě oceňované nemovitosti. Právní zástupce žalobce zdůraznil, že v dané věci došlo k zásadnímu procesnímu pochybení, kdy nebylo nařízeno ústní jednání a žalobci tak nebylo umožněno věcně obhájit své závěry. Navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.
27. Zástupkyně žalovaného argumentovala shodně jako v odůvodnění napadeného rozhodnutí, ve vyjádření k žalobě a k replice žalobce a navrhla zamítnutí žaloby.
28. Podle § 1 odst. 1 zákona o znalcích a tlumočnících je účelem zákona zajištění řádného výkonu znalecké a tlumočnické činnosti v řízení před orgány veřejné moci, jakož i znalecké a tlumočnické činnosti prováděné v souvislosti s právními úkony fyzických nebo právnických osob
29. Podle § 8 zákona o znalcích a tlumočnících jsou znalci povinni vykonávat znaleckou činnost řádně, ve stanovené lhůtě, oboru a odvětví, pro které byli jmenováni.
30. Podle § 13 zákona o znalcích a tlumočnících podává-li znalec posudek písemně, je povinen každé jeho vyhotovení podepsat a připojit otisk pečeti; stejnou povinnost má tlumočnick u ověřovaných překladů.
31. Podle § 25a odst. 1 písm. a) zákona o znalcích a tlumočnících se znalec dopustí přestupku tím, že vykoná znaleckou činnost v rozporu s § 8 zákona o znalcích a tlumočnících. Podle odst. 3 lze za přestupek podle odst. 1 písm. a) uložit pokutu do 100 000 Kč nebo vyškrtnutí ze seznamu znalců a tlumočníků. Podle § 25 odst. 4 téhož zákona při stanovení druhu a výměry správního trestu za přestupek podle odstavce 3 se přihlédné též ke skutečnosti, zda již v minulosti byla znalci (tlumočnickovi) udělena výstraha podle § 25d.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

32. Podle § 13 odst. 1 vyhlášky k provedení zákona příslušný orgán, který v řízení ustanovil znalce, vymezí ve svém opatření jeho úkol, podle okolností případu též formou otázek tak, aby se znalec zabýval jen takovými skutečnostmi, k jejichž posouzení je třeba jeho odborných znalostí. Podle odst. 2 v posudku uvede znalec popis zkoumaného materiálu, popřípadě jevů, souhrn skutečností, k nimž při úkonu přihlížel (nález), a výčet otázek, na které má odpovědět, s odpověďmi na tyto otázky (posudek). Podle odst. 3 písemný znalecký posudek musí být sešit, jednotlivé strany očíslovány, sešivací šňůra připevněna k poslední straně posudku a přetištěna znaleckou pečeti. Podle odst. 4 na poslední straně písemného posudku připojí znalec znaleckou doložku, která obsahuje označení seznamu, v němž je znalec zapsán, označení oboru, v němž je oprávněn podávat posudky, a číslo položky, pod kterou je úkon zapsán ve znaleckém deníku. Podle odst. 5 je znalec povinen písemný posudek na požádání státního orgánu osobně stvrdit, doplnit nebo jeho obsah blíže vysvětlit. Podle odst. 6 při ústním posudku podaném do protokolu uvedou se též údaje, které jsou předmětem znalecké doložky.
33. Za účelem úpravy postupu správních orgánů v některých správních řízeních ve věcech znalců a tlumočnicků přijalo Ministerstvo spravedlnosti instrukci č. 8/2017, o správním řízení ve věcech znalců a tlumočnicků a o některých dalších otázkách (dále jen „instrukce“). Dle § 22 odst. 1 instrukce se řádným výkonem znalecké nebo tlumočnické činnosti ve smyslu § 8 zákona o znalcích a tlumočnících rozumí nejen dodržení stanovených formálních a obsahových náležitostí úkonu (§ 13 a § 14 vyhlášky), ale též provedení úkonu s náležitou odbornou péčí (lege artis). Správní orgán je oprávněn ověřit, zda je závěr posudku přezkoumatelný a postup znalce opakovatelný, zda neodporuje zásadám formální logiky, zda měl znalec k dispozici všechny relevantní podklady a náležitě je v posudku označil a zda s přihlédnutím ke vstupním informacím použil určitou metodu, postup či údaj důvodně; bere při tom v úvahu i způsob, jakým znalec vysvětlil posudek orgánu veřejné moci v rámci výsledku, případně též závěr revizního znaleckého posudku. Za daným účelem si správní orgán zpravidla vyžádá součinnost sboru pro znalecké otázky.
34. Podle § 1 odst. 3 zákona č. 254/2019 Sb., o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech (dále jen „znalecký zákon“) je znalec povinen vykonávat znaleckou činnost pouze v oboru a odvětví a případně specializaci, pro které má oprávnění vykonávat znaleckou činnost, s odbornou péčí, nezávisle, nestranně a ve sjednané nebo stanovené době.
35. Podle § 28 odst. 1 znaleckého zákona musí být znalecký posudek úplný, pravdivý a přezkoumatelný. Podle odst. 2 musí znalecký posudek obsahovat tyto náležitosti: a) titulní stranu, b) zadání, c) výčet podkladů, d) nález, e) posudek, f) odůvodnění v rozsahu umožňujícím přezkoumatelnost znaleckého posudku, g) závěr, h) je-li to možné, přílohy potřebné k zajištění přezkoumatelnosti znaleckého posudku, znaleckou doložku a j) znalecké pečeti. Podle odst. 5 musí být znalecký posudek kromě odůvodněných případů zpracován v souladu s obecně uznávanými postupy a standardy daného oboru a odvětví. V souladu s obecně uznávanými postupy a standardy obsahuje závěr posudku jednoznačné odpovědi na položené otázky; pokud podklady nebo metoda neumožňují znalci vyslovit jednoznačný závěr, uvede znalec skutečnosti snižující přesnost závěru.
36. Podle § 35 odst. 1 znaleckého zákona dohled nad výkonem znalecké činnosti znalce vykonává ministerstvo (dále jen „orgán dohledu“). Podle odst. 2 orgán dohledu proěřuje, zda znalci postupují v souladu s tímto zákonem, právními předpisy vydanými k jeho provedení a obecně uznávanými postupy a standardy daného oboru a odvětví. Orgán dohledu je oprávněn posuzovat věcnou správnost znaleckého posudku. Při posuzování

věcné správnosti znaleckého posudku orgán dohledu kontroluje zejména, zda znalec při zpracování posudku postupoval s odbornou péčí, včetně toho, zda je posudek v souladu s obecně uznávanými postupy a standardy daného oboru a odvětví.

37. Podle § 39 odst. 1 písm. b) znaleckého zákona se znalec dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 1 odst. 3 nebo 4 nevykoná znaleckou činnost s odbornou péčí, nezávisle, nestranně, ve sjednané nebo stanovené době nebo osobně.
38. Soud se nejprve zabýval otázkou určení relevantní právní úpravy z hlediska časové působnosti, neboť v době od spáchání řešeného skutku (leden 2020) do zahájení přestupkového řízení (leden 2023) došlo ke změně právní úpravy a k přijetí nového znaleckého zákona a prováděcích předpisů a dospěl k závěru, že odpovědnost za přestupek bylo v řešeném případě třeba posuzovat podle zákona účinného v době spáchání přestupku, tedy ke dni 30. 1. 2020, odpovědnost se tedy posuzovala dle zákona o znalcích a tlumočnících účinného do 31. 12. 2020. Podle nové právní úpravy účinné od 1. 1. 2021 by se postupovalo pouze v případě, kdy by tato byla pro žalobce příznivější. Soud shledal, že nová právní úprava znaleckého zákona a souvisejících předpisů je zcela jistě úpravou přísnější, a tedy její použití ve prospěch pachatele nepřipadá v úvahu. Obsahuje mnohem podrobnější, propracovanější a provázanější pravidla. Zatímco původní právní úprava stanovovala obsahové náležitosti znaleckého posudku de facto pouze v § 13 vyhlášky k provedení zákona, kde se omezila na požadavek uvedení popisu zkoumaného materiálu, případně jevů, souhrnu skutečností, k nimž znalec přihlížel, a výčtu otázek, nový zákon stanovuje požadavky na znalecký posudek i na samotný postup znalce hned v několika ustanoveních samotného zákona i vyhlášky (srov. např. § 28 odst. 1 znaleckého zákona, §§ 41, 42, 52, 56, 58 vyhlášky o výkonu znalecké činnosti), přičemž na znalce klade zvýšené nároky tím, že podrobněji specifikuje náležitosti znaleckých posudků, požadavky na kvalitu znaleckých postupů i jednotlivé definice pojmů. Klíčovým kritériem pro posouzení delikttní odpovědnosti znalce je dle nové právní úpravy výkon činnosti s odbornou péčí, což je vyšší kvalitativní standard nežli řádný výkon činnosti. Lze uzavřít, že požadavek odborné péče je přísnějším kritériem než požadavek řádného výkonu činnosti. Pokud jde o možné sankce, v projednávaném případě by dle znaleckého zákona [dle § 39 odst. 1 písm. a), b), odst. 2 písm. c)] bylo možné žalobci uložit pokutu do 500 000 Kč. Podle zákona o znalcích a tlumočnících bylo možné za přestupek dle § 25a odst. 1 písm. a) uložit pokutu do 100 000 Kč. Z hlediska celkové trestnosti je tedy nová právní úprava jednoznačně přísnější, stejně tak jako zákonem předvídané sankce. Je tedy jednoznačné, že na řešenou věc je třeba aplikovat zákon o znalcích a tlumočnících.
39. Žalobce namítal, že žalovaný vyslovil závěr o nepřezkoumatelnosti znaleckého posudku, aniž by si pro tento závěr obstaral vlastní revizní znalecký posudek nebo stanovisko poradního sboru. Posuzoval věcnou správnost znaleckého posudku bez dostatečné odbornosti, a aniž přihlédl k reviznímu znaleckému posudku předloženému žalobcem k prokázání přezkoumatelnosti jeho postupu, čímž zatížil své rozhodnutí vadou rozporu se spisy.
40. V daném případě byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 25a odst. 1 písm. a) zákona o znalcích a tlumočnících, neboť v rozporu s § 8 tohoto zákona nevykonával znaleckou činnost řádně.
41. Pojem „řádně“ není definován v zákoně ani v prováděcí vyhlášce k zákonu. Zákon o znalcích a tlumočnících nestanoví nic k náležitostem znaleckého posudku. Vyhláška zcela

obecně v § 13 upravuje náležitosti posudku, když stanoví, že v posudku znalec uvede popis zkoumaného materiálu, popř. jevů, souhrn skutečností, k nimž přihlížel (nález), výčet otázek a odpovědi na tyto otázky (§ 13 odst. 2) s tím, že další náležitosti, jako je označení stránek, sešití, použití pečeti a uvedení znalecké doložky jsou uvedeny v § 13 odst.3,4 vyhlášky.

42. Tento nedostatek právní úpravy je nutno překlenout výkladem. Z logiky věci nelze dle názoru soudu dospět k závěru, že povinnost vykonávat znaleckou činnost řádně zahrnuje pouze požadavek na tom, aby posudek obsahoval veškeré formální náležitosti. Jak již bylo uvedeno Městským soudem v Praze v jeho rozsudku ze dne 24. 9. 2020, č.j. 11 A 231/2018-53 znalecká činnost je vysoce kvalifikovaná činnost, která má své postupy a náležitosti, proto je znalec kromě výsledné formální stránky posudku povinen posudek také řádně zpracovat, zvolit tedy správnou metodu, postup, obstarat potřebné podklady. Znalec musí své postupy řádně a logicky odůvodnit a vysvětlit jaké metody při zpracování použil a proč to udělal. Právě odůvodnění, vysvětlení, uvedení rozhodných skutečností představují řádný výkon znalecké činnosti. Posouzení těchto uvedených náležitostí souvisejících s řádným výkonem znalecké činnosti ale nevytváří závěr o věcné správnosti posudku. Konečný závěr, ke kterému znalec v posudku dospěje, může být věcně správný, jestliže není řádně vysvětleno použití metody zkoumání nebo pokud mu chybí jen některý z uvedených požadavků, pak je zde místo pro závěr o vadách posudku a pro závěr o nesplnění podmínky řádného výkonu znalecké činnosti. Z jazykového výkladu je slovo „řádne“ nutno vnímat jako vyjádření požadavku dostatečného, pečlivého, srozumitelného výkonu znalecké činnosti.
43. Pokud se jedná o výklad pojmu „řádne“ lze odkázat rovněž na odbornou literaturu tak, jak to učinil žalovaný v napadeném rozhodnutí v bodě 64 a rovněž na instrukci č. 8/2017 Ministerstva spravedlnosti, č.j. MSP-26/2017-OJD-ORG/32. Dle § 22 odst. 1 instrukce se řádným výkonem znalecké nebo tlumočnické činnosti ve smyslu § 8 zákona o znalcích a tlumočnících rozumí nejen dodržení stanovených formálních a obsahových náležitostí úkonu (§ 13 a § 14 vyhlášky), ale též provedení úkonu s náležitou odbornou péčí (lege artis). Správní orgán je oprávněn ověřit, zda je závěr posudku přezkoumatelný a postup znalce opakovatelný, zda neodporuje zásadám formální logiky, zda měl znalec k dispozici všechny relevantní podklady a náležitě je v posudku označil a zda s přihlédnutím ke vstupním informacím použil určitou metodu, postup či údaj důvodně; bere při tom v úvahu i způsob, jakým znalec vysvětlil posudek orgánu veřejné moci v rámci výsledku, případně též závěr revizního znaleckého posudku. Za daným účelem si správní orgán zpravidla vyžádá součinnost sboru pro znalecké otázky.
44. Jak již uvedl žalovaný v napadeném rozhodnutí z požadavku řádnosti a přezkoumatelnosti znaleckého posudku vyplývají jednotlivé zásady, které musí být znalcem při jeho znalecké činnosti dodrženy a jejichž obsah rozebírá odborná literatura. Jde především o zásadu úplnosti, transparentnosti a přezkoumatelnosti. Tyto zásady byly žalovaným v odůvodnění napadeného rozhodnutí rozebrány. Vyplývá z nich, že konkrétní použité metody a postupy musí být popsány řádným, tedy přezkoumatelným a srozumitelným způsobem tak, aby třetí osoba - laik dokázala rozpoznat, jak znalec ke svým závěrům dospěl, či jakými úvahami byl veden. V opačném případě není možno zpracování posudku považovat za řádné. To samozřejmě neznamená, že by žalovaný byl oprávněn posuzovat věcnou správnost závěru znalce. Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 14. 8. 2014 sp. zn. 21 Cdo 2931/2013 konstatoval, že znalecký posudek se skládá ze tří částí : nálezu (popis

relevantních skutečností), posudku (samotné odborné posouzení, včetně závěru) a znalecké doložky (osvědčující znalcovu kvalifikaci). Přezkumná činnost žalovaného je přípustná z pohledu posouzení obsahu posudku v té části, kterou lze zahrnout pod část představující nález (popis relevantních skutečností). Přípustná již není ve vztahu k té části, která je odborným posouzením a odborným závěrem posudku. Tuto část však žalovaný nehodnotil ani nepřezkoumával. V dané věci bylo předmětem posudku stanovení ceny. Jak z napadeného rozhodnutí, tak z rozhodnutí prvostupňového správního orgánu není patrné, že by sankce byla žalobci uložena za nesprávně stanovenou cenu, tedy za nesprávné odborné posouzení či nesprávný závěr posudku. V tomto směru tedy soud přisvědčil žalovanému a jeho úvahám učiněným v napadeném rozhodnutí pod body 44-51. V této souvislosti považuje soud za potřebné zdůraznit, že žalovaný nepřezkoumával a žalobci nevytýkal věcnou nesprávnost závěrů posudku, nýbrž přezkoumával a žalobci vytýkal chybný postup, tedy skutečnost, že žalobce přezkoumatelně neuvedl svoje úvahy a výpočty, na základě kterých dospěl k závěrům v posudku uvedeným a kterým porušil zásady znaleckého zkoumání. K přezkoumání znaleckého posudku ze shora uvedených hledisek byl žalovaný způsobilý, aniž by byl povinen si obstarat revizní znalecký posudek či stanovisko poradního sboru. Námitku nedostatku odborných znalostí správního orgánu tak soud důvodnou neshledal.

45. Pokud se jedná o námitky týkající se hodnocení revizního znaleckého posudku předloženého žalobcem v průběhu rozkladového řízení, ani tyto soud jako důvodné neshledal. Soud se ztotožnil se závěry žalovaného v tomto směru učiněnými. Ve shodě s žalovaným má soud za to, že posoudit, zda se obviněný dopustil pochybení, kterým naplnil skutkovou podstatu § 25a odst. 1 písm. a) zákona o znalcích a tlumočnících je oprávněno pouze Ministerstvo spravedlnosti, jakožto příslušný orgán dohledu nad výkonem znalecké činnosti. Jedná se o právní posouzení jednání obviněného, které přísluší toliko tomuto orgánu, nikoliv znalci. Revizní znalkyně se tak k této otázce nebyla oprávněna vyjadřovat. Revizní znalecký posudek nemohl prokázat přezkoumatelnost posudku, neboť na pochybení, která jsou žalobci vytýkána neměl vliv. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že samotný znalecký posudek musí obsahovat řádný a srozumitelným způsobem popsáný postup a důvody, proč znalec dospěl k příslušnému závěru. Z tohoto důvodu revizní znalecký posudek nemohl ovlivnit závěr žalovaného ohledně pochybení žalobce.
46. Správní orgány postupovaly řádně, identifikovaly a dostatečně popsaly vady posudku, které jsou v rozporu s řádnou činností znalce. Správní orgány konstatovaly, že žalobce tímto jednáním porušil zásady znaleckého zkoumání a sice zásadu úplnosti, transparentnosti a přezkoumatelnosti. Pochybení žalobce správní orgány shledaly zejména v nedostatečném odůvodnění použitých metod a postupů, které k závěru znaleckého posudku vedly. Jasně definovaly pojem řádného výkonu znalecké činnosti a pod tento pojem podřadily jednotlivá pochybení žalobce. Nevybočily z mezí stanovených zákonem, pokud v kumulaci jednotlivých vad posudku shledaly porušení povinnosti vykonávat znaleckou činnost řádně a tím i naplnění skutkové podstaty přestupku dle § 25a odst. 1 písm. a) zákona o znalcích a tlumočnících.
47. Jako nedůvodnou posoudil soud rovněž námitku žalobce, dle které bylo řízení před prvostupňovým orgánem zatíženo vadou spočívající v nenařízení ústního jednání.
48. Podle § 80 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "přestupkový zákon") správní orgán může nařídit ústní

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

jednání. Podle odst. 2 správní orgán nařídí ústní jednání na požádání obviněného, je-li to nezbytné k uplatnění jeho práv; jinak návrh zamítne usnesením, které se oznamuje pouze obviněnému. O právu žádat nařízení ústního jednání musí být obviněný poučen. Správní orgán nařídí ústní jednání i bez požádání obviněného, je-li to nezbytné pro zjištění stavu věci. Správní orgán prvního stupně nařídí ústní jednání i bez požádání obviněného, je-li obviněným mladistvý.

49. Žalovaný dle názoru soudu nepochybil, pokud ve věci nenařídil ústní jednání, neboť § 80 přestupkového zákona stanoví povinnost konat ústní jednání na požádání obviněného, je-li to nezbytné k uplatnění jeho práv, nebo uváží-li správní orgán, že je to nezbytné pro zjištění stavu věci. V daném případě sice žalobce požadoval nařízení ústního jednání, žalovaný ovšem nepokládal jeho konání za nezbytné pro zjištění stavu věci, což v daném kontextu nelze považovat za pochybení. V intencích zmiňovaného ustanovení má ústní jednání fakultativní charakter založený na posouzení nezbytnosti jednání k uplatnění práv obviněného z přestupku. Znalecký posudek, který žalovaný v řízení posuzoval, byl doplněn o vyjádření žalobce k vytýkaným pochybením. Žalobce se k vadám posudku vyjádřil v odporu k příkazu ze dne 4. 1. 2023 a v podání doručeném prvostupňovému orgánu dne 11. 8. 2023, přičemž tato vyjádření byla dostatečně podrobná. Ve shodě s názorem žalovaného vyjádřeným v rozhodnutí o rozkladu proti usnesení Ministerstva spravedlnosti, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o nařízení ústního jednání a rovněž v napadeném rozhodnutí má soud za to, řízení o přestupku je ovládáno zásadou neverejnosti a písemnosti, z čehož lze dovozovat určité omezení práva vyjádřit se na písemnou formu s tím, že právo obviněného vyjádřit se k obvinění a podkladům řízení (právo být slyšen) nezakládá právo ústně se vyjádřit v rámci jednání před rozhodujícím orgánem. Žalobci bylo v daném řízení v rámci práva na obhajobu umožněno uplatnit práva zakotvená v § 36 odst. 1, 2 a 3 a § 38 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb. správního řádu, konkrétně právo vyjádřit v řízení své stanovisko, právo navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí, právo vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí a právo nahlížet do spisu. Všechna uvedená práva mohl žalobce uplatnit nezávisle na tom, zda ve věci bylo nařízeno ústní jednání, či nikoliv, přičemž v průběhu správního řízení ani v žalobě žalobce neuvedl žádný konkrétní důvod, proč by tomu tak nemohlo být. Soud se tak ztotožnil s žalovaným, že nařízení ústního jednání nebylo nezbytné k uplatnění žalobcových práv. Srovnání s § 108 odst. 1 trestního řádu a § 127 odst. 1 občanského soudního řádu považuje soud za zcela zavádějící, jelikož obecné soudy hodnotí znalecké posudky jako důkazy provedené v rámci řízení, tzn. ze zcela odlišného pohledu než žalovaný dohlížející na výkon znalecké činnosti. Žalobní námitce proto nelze přisvědčit.
50. Jako nedůvodnou posoudil soud konečně i námitku týkající se nepřiměřenosti uložené pokuty. Žalovaný v odůvodnění prvostupňové rozhodnutí dostatečným a přezkoumatelným způsobem uvedl, jakými úvahami byl veden při určení druhu a výměry trestu, k jakým kritériím v této souvislosti přihlédl (§ 37 přestupkového zákona), náležitým způsobem popsal, v čem spatřuje závažnost žalobcem spáchaného přestupku a jakým způsobem dospěl k výši uložené pokuty. S uvedeným hodnocením se soud ztotožnil.
51. Soud neshledal důvodnou námitku, podle níž ztrácel smysl postih znalce, pokud mezi zpracováním posudku a zahájením přestupkového řízení uplynula téměř celá tříletá promlčecí doba. Nejedná se o natolik dlouhou dobu, kdyby, za splnění předpokladu dostatečné podloženosti postihu znalce, již příslušný správní postih pozbyl na významu.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

Na závěr o výši a druhu sankce v přestupkovém řízení nemá vliv, zda se obviněný z přestupku během promlčecí doby dopustil dalších přestupků, znaleckou činnost vykonává řádně a nejsou s ním vedena žádná další přestupková řízení.

52. Ukládání pokut za správní delikty se děje ve sféře správního uvážení (diskrečního práva) správního orgánu, tedy v zákonem dovolené volnosti správního orgánu rozhodnout ve vymezených hranicích, respektive volit některé z více možných řešení, které zákon dovoluje. Na rozdíl od posuzování otázek zákonnosti, jimiž se soud musí při posuzování věci k žalobní námitce zabývat, je soudní kontrola správní diskrece silně omezena. Podrobit správní uvážení soudnímu přezkoumání při hodnocení zákonnosti rozhodnutí lze jen potud, překročil-li správní orgán zákonem stanovené meze tohoto uvážení, vybočil-li z nich nebo zneužil-li volné uvážení. Není však v pravomoci správního soudu, aby vstoupil do role správního orgánu a položil na místo správní diskrece uvážení soudcovské a sám rozhodl, jaká pokuta by měla být uložena. To by mohl soud učinit podle § 78 odst. 2 s. ř. s. jen na návrh žalobce, pokud by dospěl k závěru, že pokuta byla správním orgánem uložena ve zjevně nepřiměřené výši (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2003, č. j. 6 A 96/2000-62, nebo ze dne 3. 4. 2012, č. j. 1 Afs 1/2012-36). Smyslem a účelem moderace není hledání „ideální“ výše sankce soudem místo správního orgánu, ale její korekce v případech, že by sankce, pohybující se nejen v zákonném rozmezí a odpovídající i všem zásadám pro její ukládání a zohledňující kritéria potřebná pro její individualizaci, zjevně neodpovídala zobecnitelné představě o adekvátnosti a spravedlnosti sankce (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 22/2012-23, usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, čj. 5 As 104/2013-46, bod 25).
53. Žalobce sice moderaci pokuty navrhoval, avšak soud neshledal, že by byla uložena ve zjevně nepřiměřené výši. Žalovaný uložil žalobci pokutu ve výši 35 000 Kč, tedy zhruba ve třetině zákonné sazby. Přitom vyšel z odhadovaných příjmů žalobce ze znalecké činnosti a pokutu vyměřil tak, aby byla způsobila plnit ve vztahu k žalobci preventivní i represivní funkci. Je potřeba vyjít z toho, že moderace pokuty je výjimečná a má být vyhrazena pro případy, kdy by uložení pokuty v určité výši bylo zjevně nespravedlivé či např. likvidační pro obviněného. O takový případ se v projednávané věci nejedná a žalobce ani netvrdil, že by na něj uložena pokuta měla závažné ekonomické dopady. Soud proto neshledal důvod pro moderaci pokuty postupem podle § 78 odst. 2 s. ř. s.

VI. Závěr a náklady řízení

54. Ze všech shora uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, proto žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
55. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému žádné prokazatelné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 20. dubna 2026

JUDr. Dana Černá v. r.
samosoudkyně